

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Niets te vrezen

"En den mensen het hart zal bezwijken van vrees"

Lukas 21:26a

De zomer van '95 was schoon en warm. De herfst is nu begonnen. In deze tijd horen wij van de ene orkaan na de andere, en het lijkt wel of er toename is, of er elk jaar meer komen en ze ook in kracht toenemen. We hebben de foto's van hun verwoestende kracht in de krant gezien. Dat is wat: windsnelheden van 160, 180 zelfs van 200 kilometer per uur. Van een auto die met zo'n snelheid ergens tegenaan botst, blijft niets over.

Weerkundigen kunnen precies aangeven wat de oorzaak is van 't ontstaan. Wetenschappers hebben de oplossing voor de toename van het aantal en van de kracht ervan. Voor ons is het anders. Wij spreken naar het Woord. Psalm 135:7b zegt het duidelijk: "Hij - de Heere - brengt de wind uit Zijn schatkamers voort". Daarom beluisteren wij er ook in de stem van de Heere. Hij spreekt erdoor. We worden erdoor ook herinnerd aan de tijd die er zal zijn volgens de Schrift vlak voor de wederkomst van de Heere Jezus. We horen in al dat losbrekend geweld in de natuur de naderende voetstappen van de Heere Jezus. "Hij komt, Hij komt om de aard' te richten".

Vóór Zijn komst zullen de krachten van de hemelen bewogen worden. De zee en de watergolven zullen groot geluid geven. Geweldige winden zullen waaien over de zee en de golven hoog opzwiepen. 't Was 25 januari 1990 toen er een orkaan over Nederland raasde. Op de boulevard van Scheveningen kon geen mens lopen. De golven sloegen erover heen. Met geweldig geraas, met oorverdovend lawaai sloegen ze stuk op de kust.

Mensen kregen 't er benauwd van. Nu - zo zal het zijn op de dag des Heeren, als Hij wederkomt. 't Zal zijn zoals het kortgeleden op Sint Maarten was, toen die orkaan over het eiland kwam, en niets overleefde. Is het wonder dat door het bulderend geloei het hart van de mens zal bezwijken van vrees? Wat is een mens dan machteloos en klein!

Israël is een nieuw jaar ingegaan. Weldra is het grote verzoendag en daarna het loofhuttenfeest. Bovendien Jeruzalem bestaat 3000 jaar. Nog meer: we naderen het jaar 2000. O neen, we weten niet van de dag en uur van Jezus' wederkomst. Maar alles bij elkaar dan mag er toch wel toegespitste verwachting zijn. Als de bruid niet reikhalzend uitziend naar de komst van de Bruidegom, dan klopt er iets niet. De liefde doet waken en bidden. De liefde kent het heimwee, het verlangen, het zuchtend uitzien naar Zijn komst. Hoe zal het voor u zijn als Hij komt? Zal uw hart bezwijken van vrees? Zult u uitroepen: "bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons voor het aangezicht van Hem?" Of zult u met de bruid uit het Hooglied zeggen: "dat is de stem mijns liefsten, ziet Hem, Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen".

De tijd is voorts kort. En Hij Die te komen staat, zal komen. Nog wordt het Evangelie van vrije genade verkondigd. Nog komt de boodschap tot u: O mens, naar recht de dood verdiend, maar er is genade voor des doodsschuldigen. Nog wordt verkondigd die grote, onuitsprekelijke en ontfermende liefde die er is in Christus Jezus. Hij Die geheel vrijwillig in de plaats ging staan van zondaars, van goddelozen, van des doodsschuldigen! Neen - genade is niet goedkoop. Zo wordt het nogal eens voorgesteld.

Maar dat is niet waar. Duurgekocht. 't Heeft God Zijn enige Zoon, Zijn geliefde Zoon gekost. 't Heeft de Heere Jezus Zijn leven, Zijn bloed gekost. Hij aan dat vloekhout op Golgotha. Geen plaats voor Hem op de aarde; geen plaats voor Hem in de hemel. Gehangen tussen hemel en aarde in. De Gevloekte. Al Gods golven en al Gods baren over Hem heen. In de duisternis, de helse verlaten. "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Ja waarlijk - duur gekocht!

Er zal geen mens mogen zijn die zegt voor mij kan het niet. 't Kan u begrijpen als het ontdekkend licht van de Heilige Geest uw verdorvenheid en uw goddeloosheid openlegt. Te zwart, te veel, te lang, te zwaar gezondigd. Hoe zou het voor zo één nog kunnen? Echter - de kracht van genade gaat alle zondekracht verre te boven. Het Bloed reinigt de meest vuile en de meest onreine zondaar van alle zonden! Dat Bloed maakt witter dan sneeuw en witter dan wol. Daarom moogt u niet wanhopen. Daarom moogt u hopen. Want Zijn goedheid is zeer groot. Hij maakt op uw gebed, u geheel vrij van ongerechtigheden. Hoe een groot zondaar u ook bent, hoe vuil en verdorven ook!

Ik hoop dat Gods Geest al de hoop die op uzelf gericht is wegslaat. Och u kunt nog zo hopen dat het ooit beter wordt met u. Blijft er de hoop op u gericht dan leert u niet te hopen op Christus alleen. Hoort het toch - Hij heeft het volbracht voor hen die leren dat zij niets kunnen volbrengen, die leren dat zij elke dag alleen maar de zonde en de schuld meerder maken. In die weg wordt het zesde kruiswoord "het is volbracht" hemelse muziek. Wie het eigendom is geworden van Jezus Christus heeft niets te vrezen, al veranderde de aarde haar plaats, en al werden de bergen verzet in het hart der zeeën. Hij zal Zijn bruid leiden de bruiloftszaal in.

Ds. v. Z.

Van de administratie

We werden deze keer verrast met de opgave van 10 nieuwe abonnees, waarvan enkele op de ontmoetingsdag door Ds. van Heteren konden worden genoteerd.

Aan giften voor ons blad ontvingen we f 135,- en voor de school in Dundas, als opbrengst van een gehouden kollekte in de Chr. Geref. Kerk van Scheveningen f 585,-.

Voor alles heel hartelijk dank.

Cassettebandjes van de ontmoetingsdag in Kampen kunt u weer bestellen bij de heer J.A. Sprong, Olympiaweg 7, 3245 DL Sommelsdijk, tel. 0187-482914. Hij stuurt ze u graag toe.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Ontmoetingsdag

De ontmoetingsdag in Kampen ligt weer achter ons. We mogen er goede

herinneringen aan bewaren. Het Woord mocht klinken. Er was ruimschoots gelegenheid tot gesprek en ontmoeting. In dit nummer van ons blad een weergave van de toespraken.

Doornspijk

Een verslag van de bevestiging door

Ds. D. Slagboom en de intrede van Ds. G. Bouw in Doornspijk is opgenomen.

Volgend nummer

In de volgende aflevering zullen er D.V. weer artikelen geplaatst worden.

A.v.H.

Christus' heerlijkheid aanschouwen

In Johannes 17 - het hogepriesterlijk gebed - leest u de woorden: "Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid aanschouwen". Dit gebed van de Heere Jezus wordt verhoord. Allen die Hem van de Vader gegeven zijn, komen bij Hem in de hemel. Geen satan, geen wereld, geen overgebleven vlees kan dat tegenhouden. Zalig worden is niet twijfelachtig, maar ligt vast. En zij die gezaligd worden zullen de heerlijkheid van Christus aanschouwen. Hier wordt aangegeven het doel van gezaligd worden. Dat is dus niet allereerst: in de hemel komen, verlost worden van alle moeite, lijden en dood. Het is allereerst en allermeeest: Christus' heerlijkheid aanschouwen. Dat is het toch waar Christus om bidt. Ik zou zeggen: dat is nu voor de gegevenen aan Christus de zaligheid van de zaligheid. Zij zullen de heerlijkheid van Christus aanschouwen. Daardoor zal hun blijdschap "ten hoogsten toppunt stijgen". Er is de heerlijkheid van God. In het Hebreeuws gebod Jahweh. 't Is moeilijk voor ons om aan te geven, wat dat inhoudt. Mozes vroeg eens om die te mogen zien. Toen heeft God hem gezegd: "gij zoudt Mijn aangezicht niet kunnen zien, want Mij zal geen mens zien, en leven". Mozes was op de berg Horeb wel in de nabijheid van God, en 't gevolg daarvan was dat Mozes' gelaat ging stralen. Zelfs zo dat Israël hem niet sterk kon aanzien. Mozes heeft toen zijn aangezicht bedekt. We kunnen wijzen op de zon: de heerlijkheid van de Heere als de zon. De stralen van de zon zijn oogverblindend. We zouden er blind van worden. Echter Gods heerlijkheid is nog oneindig meer dan die van de zon. Zoudt u mij vragen om die heerlijkheid met woorden aan te geven dan zou ik zeggen: die heerlijkheid is de uitstraling van Wie en Wat God is, van al Gods deugden. Misschien kan ik nog beter zeggen: die heerlijkheid is de afglansende en afstralende luister

van de grote God. Tegelijk zeg ik: ik kan het niet beter zeggen, want ik ben slechts mens.

In die heerlijkheid deelde de Zoon van God. Dat blijkt duidelijk uit Jezus' bede in Joh. 17:5 "en nu verheerlijk Mij, Gij Vader; bij Uzelfen, met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was". Hij is immers God uit God, eens wezens met de Vader. Daarom 's Vaders heerlijkheid was ook Zijn heerlijkheid.

In de kerstnacht liet de Zoon van God al Zijn heerlijkheid achter in de hemel. Jezus Christus kwam op de aarde zonder gedaante, zonder heerlijkheid. Zelfs Zijn menselijke natuur was die niet van Adam voor de val, maar van Adam na de val: een vernederd lichaam, vatbaar voor honger, lijden en sterven. Alzo totale ontluistering. Daar als Kind in de kribbe, en later als Man van smarten in de hof van Gethsemané, en in het rechthuis van Pontius Pilatus toen Hij gegeteld werd, toen een doornenkroon op Zijn hoofd werd gezet, toen Hij hing aan het vloekhout en stierf aan dat hout en toen Zijn dode lichaam in een graf werd gelegd. Jezus Christus heeft Zich totaal ontledigd en Zichzelf vernederd tot de allerdiepste versmaadheid toe.

U weet waarom dat was, waarom dat moest? Hebt u uzelf leren kennen als zonder gedaante, zonder heerlijkheid? In het paradijs een zeer gelijkend beeld van God. Door eigen schuld zijn we het beeld van God niet meer. Wat een ontluistering in uw en mijn leven. Onheilig geworden, zondaar, verdorven geheel en al. Waard om voor eeuwig te worden weggeworpen. God zou geen onrecht doen. 't Zou helemaal rechtvaardig zijn. Maar nu de rommelende ingewanden van Gods barmhartigheid, Zijn onuitsprekelijke liefde. God heeft Zijn Zoon gegeven, Jezus Christus is geheel vrijwillig gaan staan in de plaats van zondaren. Hij zonder gedaante, zonder heerlijkheid. O gaat u ontdekken door Gods Geest wie u bent geworden? Wordt de Christus in

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk
verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 01806 - 13069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Zijn vernedering schoon? Wordt Hij voor u gepast, dierbaar en noodzakelijk? Let erop: hoe meer u leert zien dat u zonder gedaante en zonder heerlijkheid bent des te schoner wordt Hij in de staat van Zijn vernedering. Zijn diepste vernedering is in de drieërige duisternis als Hij van God verlaten wordt, als Hij omringd wordt door al de duivelen. Hij wordt zo schoon als wij leren verstaan dat we de eeuwige verlatenheid verdiend hebben. Hij Die Zich vernederd heeft tot in de allerdiepste versmaadheid en angst der hel, met lichaam en ziel aan het hout des kruises.

Omdat Jezus Christus Zichzelf heeft vernederd, daarom heeft God Hem uitermate verhoogd. Hij is ten hemel opgevaren. Hij heeft Zijn goddelijke heerlijkheid weder ontvangen. Johannes op Patmos heeft visionair Hem in Zijn heerlijkheid gezien. "Ik zag Eén, de Zoon des mensen gelijk zijnde, bekleed met een lang kleed tot de voeten, en omgord aan de borsten met een gouden gordel; en Zijn hoofd en haar was wit, gelijk als witte wol, gelijk sneeuw, en Zijn ogen gelijk een vlam vuurs, en Zijn voeten waren blinkend koper gelijk, en gloeiden als in een oven, en Zijn stem als een stem van vele wateren, en Hij had zeven sterren in Zijn rechterhand, en uit Zijn mond ging een tweesnijdend scherp zwaard, en Zijn aangezicht was gelijk de zon schijnt in haar kracht".

Terecht zingt de kerk op de hemelvaartsdag: "wat glans, wat majesteit hebt Gij Die Vorst bereid". En dan denken we niet slechts aan Zijn natuurlijke heerlijkheid, de heerlijkheid die Hij als Zoon van God heeft. Ook niet slechts aan Zijn lichamelijke heerlijkheid. Zeker - toen Hij opstond uit dood en graf, was Zijn lichaam niet meer een vernederd lichaam. Hij stond op met een verheerlijkt lichaam, een lichaam niet meer vatbaar voor honger, voor lijden en sterven. Maar we denken vooral aan Zijn Midde-laarsheerlijkheid, de heerlijkheid die Hij ontving als loon op Zijn arbeid van Zijn vader. Hij is geworden de Priester en de Koning. Hij is de Priester in het hemels heiligdom. Hij heeft Zijn bloed ingedragen in dat heiligdom. Hij vanwege Zijn offer op Golgotha, omdat Hij Zich als Lam ter slachting heeft laten leiden, Hij verzoent met God. Hij heft doorboorde handen op. Hij bidt en deelt uit Zijn volheid genade voor genade. Hij is de Koning der koningen. Hij is de zittende ter rechterhand van Zijn Vader. De Vader heeft Hem

alle dingen overgegeven. Alles is Hem onderworpen. Hij regeert. Alle knie zal zich voor Hem buigen. Hij spreekt en een zondaar wordt overgezet vanuit de dood in het leven. Er is de vijandschap van de gevallen mens. In het vlees is zoveel kracht om te wederstaan. Doch slechts één machtswoord van Hem en een zondaar buigt zich aan Zijn voeten.

Heeft deze volheerlijke Koning u reeds gemaakt tot Zijn onderdaan? Nog openbaart Hij Zijn koninklijke heerlijkheid. Nog is het heden der genade. Wie door Zijn kracht onderdaan van Hem is geworden, die heeft niets te vrezen. Hij beschut en bewaart als de almachtige Koning. Niets zal uit Zijn hand rukken.

Heeft de volheerlijke Priester uw zaak bij God in orde gebracht? U krijgt niets in orde. U maakt het elke dag alleen maar erger. Hij alleen maakt het volkomen goed, zodat er is de vrede met God, de vrede die alle verstand te boven gaat. Uw naam is goddelozen, vijand. Maar het Evangelie van deze Priester zegt dat goddelozen om niet worden gerechtvaardigd en vijanden om niet met God worden verzoend. Hoe heerlijk is deze PriesterKoning.

Zijn heerlijkheid nu zal aanschouwd worden. Dat is ook in het heden zo. De apostel zegt in Hebreeë 2: "wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond". Dit zien is niet visionair, maar een zien door het geloof. Het geloof dat van boven komt, geeft ogen om de dingen boven te zien. Geloofsogen overbruggen de afstand. Met geloofsogen ziet u de PriesterKoning daar boven in de hemel in het midden van de troon. Met die ogen ziet u Zijn heerlijkheid. O zeker - dat aanschouwen is als een spiegel. Dus

niet direkt. Niet van aangezicht tot aangezicht. U kunt hier denken aan een jongen die een foto heeft van het meisje dat hij liefheeft. De bruid van de Heere Jezus heeft een foto van hem, de Bruidegom, in het Woord. Door het Woord aanschouwt zij Zijn heerlijkheid.

Hebt u geloofsogen? Ziet u Zijn heerlijkheid door Woord en Geest? Weet u - als de liefde er is dan wordt bij afwezigheid van de geliefde als vanzelf gegrepen naar de foto van de geliefde. Gods kind heeft Hem toch lief, omdat Hij eerst heeft liefgehad? Daar is de wederliefde als vrucht van de ingestorte liefde. En die liefde doet hunkeren naar het zien van Hem. Hier blijft het zien als in een spiegel. Straks zal voor Gods kind het middel van het geloof niet meer noodzakelijk zijn.

Christus' gebed wordt verhoord. Allen die Hem van de Vader gegeven zijn, zullen Zijn heerlijkheid aanschouwen. De apostel Paulus zegt in 1 Kor. 13:12 "wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht".

Daar hunkert de liefde naar. De liefde begeert Hem te zien zoals Hij is: de PriesterKoning in al Zijn heerlijkheid. 't Wordt vervuld als voor Gods kind de eeuwigheid aanbreekt. 't Wordt tenvolle vervuld als Jezus wederkomt. Dan zal ons vernederd lichaam gelijkvormig worden aan Zijn verheerlijkt lichaam. Dan zullen we Hem gelijk wezen.

Welk een blij vooruitzicht voor de bruid van de hemelse Bruidegom!

Zij zal Christus' heerlijkheid aanschouwen!

Eeuwig en altoos!

Ds.v.Z.

De nabijheid des Heeren

Samenvatting openingswoord ontmoetingsdag Kampen

En de HEERE was met Jozef

Genesis 39:2a

Jozef mocht de nabijheid des HEEREN ondervinden in het huis van Potifar. Jozef heeft dat niet altijd kunnen bezien. Hij had ervan gedroomd dat zijn broeders hem zouden dienen, dat het ganse huis zijns vaders voor hem zou neerknielen. Maar wat was er gebeurd? Hij was weggevoerd naar Egypte en daar als slaaf verkocht. Zo was hij terechtgekomen in het huis van Potifar. Maar in dat huis van Potifar

werd aan Jozef een hoge positie toegerekend. Daarin zien we toch al iets schitteren van de vervulling van Jozefs dromen.

Jozef viel op in het huis van Potifar. Zijn leven werd gekenmerkt door de vreze Gods. Zijn leven werd door de wil des Heeren gestempeld. In de beoefening van de vreze Gods mocht Jozef de nabijheid des HEEREN ondervinden. Jozef werd kennelijk gezegend in zijn werkzaamheden. Dat werd opgemerkt. Jozef viel dus op in zijn houding en in de uitkomst van zijn

werk. De vraag moet gesteld worden of wij ook opvallen in de omgeving waarin wij verkeren. Hoe is dat op school? Hoe is dat op ons werk? Hoe staat het met het gezinsleven? Is het Woord Gods in alles tot richtsnoer? Mag u de nabijheid des HEEREN ondervinden zodat de omgeving dat opmerkt? De HEERE sterkte Jozef in een zondige omgeving. Veel zal heen-gevoerd hebben naar de Egyptische afgodendienst. Dat zal Jozef ongetwijfeld tegengestaan hebben. De HEERE heeft hem ervoor bewaard dat hij door die afgodendienst werd meegezogen. Ook werd Jozef ervoor bewaard te zondigen tegen het zevende gebod. De huisvrouw van Potifar wilde Jozef tot overtreding van dit gebod verleiden. Dag op dag sprak zij Jozef aan. Maar Jozef mocht en moest het zeggen: "Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?" Jozef wilde niet zondigen tegen een goeddoend God die hem zoveel weldaden en zegeningen had bewezen. Het is opmerkelijk dat Jozef niet zegt: En zondigen tegen Potifar, maar dat hij zegt: en zondigen tegen God. De onbegrijpelijk grote goedheid Gods had hij mogen ondervinden. Daar mocht en wilde hij geen groot kwaad tegenover stellen. Hij wilde Gods Woord en Wet tot richtsnoer nemen. Jozef verkeerde in een zondige omgeving. Wij ook. We worden omspoeld door een stroom van zedeloosheid. Die stroom richt zich op jong en oud. Helaas doet de overheid er weinig of niets tegen. De vraag moet gesteld worden waar wij kennis van nemen. Wat lezen we, waar zijn we mee bezig, laten we onze fantasie prikkelen op een zondige wijze? Doordat Jozef weigerde te zondigen kwam hij in de gevangenis. Hij kwam dus niet in de gevangenis omdat hij gezondigd had, maar juist het tegenovergestelde was het geval. Hij weigerde te zondigen, ook toen hij en de vrouw van Potifar alleen in huis waren. Hij weigerde resoluut op de woorden van de vrouw van Potifar in te gaan. Jozef werd van zijn vrijheid beroofd. Zal er een tijd komen ook in ons vaderland dat zij die wensen te leven naar Gods Woord en Wet, die daarom weigeren te zondigen, eveneens in de gevangenis terecht komen? Zullen ons beperkingen worden opgelegd als voorbode daarvan?

De geschiedenis van Jozef wijst heen naar de meerdere Jozef. Hij wilde Zich gevangen laten nemen opdat er voor gevangenen loslating verworven zou worden. Majesteitelijk trad hij in de

nacht van het verraad naar voren en sprak het uit: "Wien zoekt gij?" De Borg wilde en ging volkomen betalen voor al de zonden der Zijnen. Christus sprak het immers uit: "Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan." Christus wilde en moest aan het kruis de nabijheid Gods missen opdat Hij die nabijheid voor Zijn Kerk zou verwerven. Mag u aanbidding en verwondering hierover kennen? Is het niet onuitsprekelijk groot dat de Borg dat voor vijanden wilde doen? Dat Hij deze diepe en smartelijke weg van lijden en sterven wilde gaan?

Tenslotte moet de vraag onder ogen gezien worden of wij nog gevangenen zijn terwijl we er geen erg in hebben. Want in het luisteren naar de satan, het dienen van de wereld en het zoeken van eigen belang en eigen ik meent de gevallen mens vrij te zijn. Het is evenwel de ergste gebondenheid die er is. Een gebondenheid die uitloopt op de eeuwige rampzaligheid. De Heere komt ook op deze ontmoetingsdag ernstig en welmenend met Zijn Woord tot gevallen zondaren en zondaressen en roept het hen toe de wereld en de zonde te verlaten en Hem te dienen en te volgen. Laten we die woorden langs ons heengaan?

Aan de vrouw van Potifar zien wij dat het mogelijk is te fulmineren tegen de zonde en tegelijkertijd die zonde zelf te beminnen. Heel verontwaardigd doen over de werkelijke of vermeende

ongerechtigheden van anderen, terwijl men zelf de zonde koestert in het hart en anderen daartoe wil aanlokken. Zelf geen smart over de zonde kennen en sterk roepen tegen de zonden van anderen. Laten we onszelf nauw onderzoeken. Het zou immers kunnen dat wij waarschuwen tegen de goddeloosheid en zedeloosheid van onze dagen en zelf in het hart geen haar beter zijn. Bekeert u daarvan en belijdt den Heere uw schuld en smeeke om genade en vergeving.

Wie den Heere mag vrezen valt op in dit leven. Valt op op school, op het werk en in het gezin. Het is mogelijk net als Jozef in diepe wegen gebracht te worden. Maar in die diepten mocht Jozef de nabijheid des HEEREN ervaren. De Heere geve vrijmoedigheid en standvastigheid temidden van de lokkende ongerechtigheid. Het worde vanuit het hart gesproken: "Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?" De Heere doet Zijn nabijheid ervaren in dit leven. Een wonderlijke verhoging zal eenmaal Gods kinderen ten deel vallen. Christus, die nu gezeten is aan de rechterhand des Vaders, draagt er zorg voor dat al de Zijnen de eeuwige heerlijkheid deelachtig zullen worden. Daarvan zal de drieënige God eeuwig de eer ontvangen.

*Ds. A. van Heteren
Barendrecht.*

Middagbijeenkomst Kampen

Toespraak op de middagbijeenkomst van Bewaar het Pand te Kampen op zaterdag 16 september 1995

Geliefden, wat is toch de oorzaak dat de Kerk des Heeren in onze dagen zo'n kwijnend leven leidt? Waarom komt er zoveel geesteloosheid en koelheid openbaar? Waarom heeft de gemeente Gods zo weinig wervingskracht in onze dagen? Ligt de oorzaak niet hierin, dat wij schier geen smaak meer hebben in de geestelijke dingen, omdat de Kerk in de nacht(en) verkeert. (Hooglied 3:1)

Het slapen, het op haar leger liggen, zijn in de Heilige Schrift vaak het beeld van slapheid en traagheid in het geestelijke leven. Het is een toestand waarin het veraf leven van de Heere de ziel niet meer aangrijpt.

De Kerk zullen wij alleen weer zien opleven als Christus, het Hoofd van Zijn gemeente weer de rechtmatige

plaats ontvangt in de harten van verloren zondaren(essen). Alleen de tegenwoordigheid van Hem zal de Kerk weer wervingskracht geven.

In Hooglied 3:1 t/m 5 geeft de Heilige Geest ons aan waar het aan schort in de gemeente Gods. Wil de Kerk haar oude luister ontvangen, dan moeten wij mensen zijn, die met bewustheid weten van en delen in de omgang met Christus en in en door Hem met God de Vader.

Wij moeten Christus persoonlijk kennen door het ware geloof voor onszelf en God de Vader door Hem. Dan zullen wij tot Zegen zijn in en buiten de Kerk. Het is waar wat ik bij een godvruchtig predikant las: "Vele kinderen Gods bezitten juist genoeg genade om ons te doen hopen dat zij levendge-

maakte mensen zijn, maar zij zijn zo weinig in staat om voor Gods zaak te arbeiden, geen arm hebben zij om anderen te troosten. Al hun kracht en licht hebben zij nodig voor zichzelf".

Zij leven teveel in strijd en bekommernis en worden zo geslingerd. Daarom geliefden behoren wij in de weg der middelen ernaar te staan, dat u en ik met de Bruid uit het Hooglied kunnen getuigen: Ik heb Hem gevonden, Dien mijn ziel liefheeft; ik hield Hem vast, en liet Hem niet gaan, totdat ik Hem in mijner moeders huis gebracht had, en in de binnenste kamer van degene, die mij gebaard heeft. Zo wil ik u met 's-Heeren hulp bepalen bij

DE KERK IN HAAR VOLLE LUIS-TER HERSTELD.

1) In welke weg 2) Met welke vrucht Door Zijn Woord en Geest brengt God verloren zondaren in Adam in de gemeenschap met Christus. In de wedergeboorte legt Hij de levens- en geloofsband met Christus. De liefde Gods wordt uitgestort in het hart en de zondaar mag Christus leren kennen in de weg van levensverlies. Immers de Heere maakt plaats in het hart voor Christus. Zo wordt de ziel met innige liefde aan Christus almeer en meer verbonden. En telkens als het geestelijke leven is ingezonken wekt de Heere, die liefde weer op.

Vermoedelijk hebben wij in onze tekstwoorden te maken met mededelingen van de Bruid tot de dochteren van Jeruzalem uit het verleden, maar de werkelijkheid is er steeds opnieuw. De Bruid bevindt zich te Jeruzalem. Zij spreekt van een zoeken in de nacht(en) van Hem, Die haar ziel liefheeft. Zij heeft dit zoeken dus meer dan één keer gekend. Het is nacht geworden in het leven van de Bruid. De oefening en ervaring van de gemeenschap met de Bruidegom was weg. Immers wij weten dat het Hooglied van Salomo een gewijd huwelijkslied is tussen Christus en Zijn Kerk. Het vermaak en de smaak in de geestelijke dingen was bijna verloren, daar wijst het liggen op haar leger op. Daarbij vond zij haar toestand draaglijk. De geestelijke veerkracht was eruit. Er was sprake van een geestelijke inzinking. Dat is niet tot Gods eer en het is een droeve toestand voor onszelf en nooit tot stichting en werving van de naaste voor God in Christus. Welk een wonder echter, dat wij uit deze droeve toestand verlost kunnen worden. Dat geeft ook weer moed. Wij kunnen weer opnieuw in de zalige gemeenschap met God

door Christus worden hersteld. Immers de wortel van de zaak, de liefde van en tot de Heere, blijft, deze kan nooit geheel sterven, al is de geestelijke stand er weinig mee in overeenstemming. Ik zocht Hem. Daar komt weer een zoeken. Het gemis van de gemeenschap met Christus gaat wegen. Echter het is nog een zoeken vermengd met zoveel wat de Bruidegom niet behaagt. Er zijn nog zoveel dingen, die het hart van een kind van God bezetten naast de Heere. En wij houden het er nog in uit. Ik zocht Hem, toch een klein levensteken. Men voelt toch, dat het lang niet in het hart is zoals het behoort te wezen. Toetst uzelf. U leest de bijbel, u bidt wel, u gaat trouw naar de kerk, u komt nog wel bij Gods kinderen en spreekt mee over de wegen, die God met Zijn volk houdt, maar de levendigheid is eruit, Christus is er niet in. Het laat u veelzins ledig. Ik zocht Hem, dat is evenwel toch een bewijs, dat er besef komt zo kan en mag het niet langer voortduren. Ik zocht Hem..... maar ik vond Hem niet. U zult weten kind des Heeren in ons midden wat het betekent de Liefste van uw hart zolang aan Zijn plaats te hebben gelaten. Zo lang zonder Hem voort te zijn gegaan. Het missen van Zijn aanwezigheid vanwege uw en mijn zonde, uw en mijn lauwheid, uw en mijn verwaarlozing van het gebed zal ons bitter opbreken, als wij gaan beseffen, dat het betekent ik zocht Hem..... maar ik vond Hem niet. U en ik zullen het weten wat het inhoudt Gods Woord alleen maar gelezen te hebben uit vorm zonder intens te verlangen naar de gemeenschap met Christus, zonder te verlangen naar het vriendelijk Aangezicht des Heeren. O wat wordt het een smartelijke zaak als het gemis gaat wegen en wij gaan zoeken, maar het gemis niet vervuld zien. Het is rechtvaardig dat niet vinden en wij zijn het ook niet meer waardig om te vinden, maar.....Ik bleef Hem zoeken. Echter dat zoeken zal vuriger moeten worden, intenser. De Bruid staat op en gaat uit de stad, in de wijken en in de straten. Beelden, die de Heilige Geest gebruikt om Christus, Die onze ziel liefheeft te zoeken in de weg van de middelen, die God geeft in Zijn Kerk. Hem zoeken onder de prediking, het psalmgezang, de openbare gebeden, de bediening van de Sacramenten. Daar waar de Heere Zich in Christus opnieuw wil openbaren daar moeten wij Hem zoeken oud en jong.

U mag en moet Hem ook zoeken, ja

juist in de binnenkamer, in de eenzaamheid. Zoeken met een vurig verlangen, met uiterste inspanning en niet rusten totdat wij Hem, Die onze ziel liefheeft hebben gevonden. Immers de ware aard van het geestelijke leven komt hierin openbaar, dat de ziel van Gods kind niet rust totdat zij weet Christus is weer bij haar. Ik zocht Hem.... maar ik vond Hem niet. De wachters vonden haar. De kanttekenaren menen dat het verkeerde wachters waren of leidslieden in het burgerlijke leven, die Christus niet kennen en daarom de Bruid ook niet de weg naar Hem konden aanwijzen. Het woord wachters in de grondtaal ziet op hen die de wijngaarden bewaken, ook reizigers huurden wachters. Ook in de stad waren wachters torenwachters en poortwachters en die 's nachts door de stad gingen. Ik sluit mij aan bij hen, die er een beeld in zien van de dienaars des Woords, wachters op Sions muren. Zij vonden de Bruid. Zo kan het ook zijn in het leven van een kind van God. Zij gaan op onder de bediening van het Woord. De predikant lijkt alleen voor hem of haar te preken. Heel onze innerlijke geestelijke toestand wordt blootgelegd. Het is alsof de dominee weet van onze inzinking, strijd, kwaal, raadselen, gemis, begeerte, zoeken en verlangen.

Hebt gij ook Dien gezien, Die mijn ziel liefheeft. O onderwijs mij toch hoe en waar ik Hem kan vinden. Ja Gods ware knechten horen leidsmannen tot Christus te zijn. Zij moeten niet alleen een rijke Christus verkondigen voor een arme verloren zondaar, maar ook hoe die beiden door een waar geloof met elkander worden verenigd. In welke weg dit geschiedt, want daar zijn oefeningen des geloofs aan verbonden en die zullen verkondigd moeten worden.

Troost, troost Mijn volk zal ulieder God zeggen, spreek naar het hart van Jeruzalem..... O geef mij onderwijs in welke weg ik Hem kan vinden, opdat ik in Hem vrede mag vinden met den Heere, opdat Zijn genade mij zalige, Zijn Geest mij leide, heilige, verlevendige en regere.

Toen ik een weinigje van hen weggegaan was, vond ik Hem, Dien mijn ziel liefheeft. Het zoeken wordt altijd beproefd, maar hoe meer beproefd geliefden, des te ernstiger behoren wij te zoeken. Denk aan de blinde Bartimeüs en de Kananese vrouw. Nimmer laat de Heere ons tevergeefs zoeken als het ons waarlijk te doen is ons met Christus verenigd te weten,

ons aan de Zaligmaker verbonden te weten. Doch lang moet soms worden gewacht, echter: "Indien Hij vertoeft verbeidt Hem, Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven". Er moet geweld gedaan worden in het zoeken op het Koninkrijk der hemelen: Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Onze geestelijke werkzaamheden moeten wellicht worden gezuiverd, aangewakkerd en beter gericht in het zoeken. Wij moeten van alles worden ontdaan. Denk aan het voorbeeld dat Bunyan geeft in de Heilige Oorlog; El Shaddai beantwoordde niet eerder de smeekschriften, die uit stad mensenzien werden opgezonden naar Hem, totdat zij gezuiverd waren van het slijk en de modder van zelfzucht e.d. En de Heere laat Zich vinden op Zijn tijd en wijze in Zijn lieve Zoon, de Heere Jezus Christus. Ik vond Hem. O wat een zalig vinden, opnieuw Zijn tegenwoordigheid te ervaren in liefde en genade.

Met welke vrucht

Ik vond Hem, ik hield Hem vast, en liet Hem niet gaan.... O het kind des Heeren, dat bij vernieuwing de gemeenschap met Christus door het dierbare geloof mag proeven en smaken begeert blijvend daarin te delen. Maar daar is wat voor nodig, geliefden. Immers het zieleleven van Gods kinderen is menigmaal als de golven van de zee. Echter de Heere wil gaarne door Zijn Kerk vastgehouden worden door een leven uit en door het geloof. Hij bemint heilig geweld en vurige ijver. O, laat dan uw hart dagelijks naar Hem uitgaan. Laat Christus toch blijvend het voorwerp van uw liefde zijn. Verzuim uw dagelijkse afzondering in het gebed niet, het is de band, die u aan Christus verbindt. Als Christus uw Liefste is dan moet Hij ook als zodanig worden geëerd. U moet bereid zijn ook smaadheid om Zijnentwil te dragen.

Zo wordt de Kerk des Heeren opgeroepen om een heilig nauwgezet leven voor Gods Aangezicht te leven.

De verborgen omgang met de Heere moet dagelijks worden gezocht. Want juist dan zullen ons de heilgeheimen naar Zijn vreeverbond worden getoond. Ik hield Hem vast, en liet Hem niet gaan, totdat ik Hem in mijner moeders huis gebracht had, en in de binnenste kamer van degene, die mij gebaard heeft. Sommigen denken aan het eeuwig zalig leven in het Vaderhuis van de Bruidskerk, waar

God zal zijn alles en in allen. Ik sluit mij liever aan bij hen die zeggen dat de Bruid Christus in de Kerk brengt. Want wie in Christus God tot een Vader mag hebben, die heeft de Kerk tot haar moeder. In de schoot van de Kerk vernieuwt de Heere verloren zondaren en zondaressen. Daar worden zij levendgemaakt door Woord en Geest. Daar worden zij onderwezen in de heilgeheimen van zalig worden. Daar worden zij vermaand en bemoeidigd. Daar beleven zij de gemeenschap met de Heere onder de middelen der genade en ervaren zij de gemeenschap der heiligen. De Kerk is onze moeder en hoe meer gebreken wij in die Kerk waarnemen, maar daartegenover haar hartelijk liefhebben, des te groter zal de behoefte zijn bij een waar kind van God dat de Hemelse Geneesmeester in de Kerk woont en werkt.

Zij brengt Christus in de Kerk door haar belijdenis. Wie Christus en in Hem God heeft gevonden tot zaligheid en vernieuwde gemeenschap, die gaat van Hem getuigen, Hem verheerlijken en aanprijzen. Denk maar aan die oude Anna die samen met Simeon de vertroosting Israëls deelachtig werd. Zij ging daarna niet naar huis, maar zij ging naar allen die de vertroosting Israëls nog verwachtende waren te Jeruzalem. En zij heeft hen in nood en strijd in uitzien en verwachten toegevoegd: Houdt aan grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven, noodduftigen veracht Zijn goedheid niet, nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven".

Zo ontvangt de Kerk haar luister opnieuw: "O gij die des Heeren doet gedenken, laat geen stilzwijgen bij u wezen en zwijgt niet stil voor Hem, totdat Hij bevestige en totdat Hij Jeruzalem stelle tot een lof op aarde." Welk een zegen wordt zo de Kerk tot eer van Gods Naam en tot roem van het volbrachte werk van Christus bereid door de Heilige Geest door de ware geestelijke werkzaamheden van hen die uit Christus alleen mogen leven.

Zij brengt Christus in de Kerk door haar levensopenbaring. Laat uw licht also schijnen voor de mensen opdat zij uw Vader, die in de hemelen is mogen verheerlijken.

Weest een zoutend zout en een lichtend licht. Weest een stad op een berg. Zo wordt de Kerk in haar luister hersteld en zal zij opnieuw wervingskracht ontvangen in de kerk en buiten de kerk.

Laat zachtmoedigheid, liefde, vreed-

zaamheid, waarheidlievendheid en oprechtheid uw leven sieren, geliefden. Daarom een vraag aan u en mij. Wandelen wij voortdurend in gemeenschap met Christus door het geloof? Zo neen, waarom niet? Bent u nog onbekeerd? O, dan bid ik u, val de Heere nu het nog kan tevoet en smeek Hem: Heere bekeer mij, dan zal ik bekeerd zijn. Hangt u nog teveel aan de wereld? Breek ermee. Bent u nog zo zorgeloos en onverschillig, hoogmoedig, afgunstig? Geeft u nog steeds toe aan allerlei zondige neigingen, wereldgelijkvormigheid, in de hoogmoed der ogen, de begeerlijkheid des vleses en de grootheid des levens? Is er nog iets dat scheiding maakt tussen God en uw ziel? Kom in de schuld voor de Heere en benodig het wassende en reinigende bloed van Christus tot vergeving en Zijn Geest tot heiligmaking. Laat niemand onzer rusten, totdat haar waarheid kunt getuigen door genade. "Ik heb Hem gevonden, Dien mijn ziel liefheeft, ik hield Hem vast en liet Hem niet gaan totdat ik Hem in mijner moeders huis gebracht had en in de binnenste kamer van degene die mij gebaard heeft".

Ik bezweer u, gij dochteren van Jeruzalem! die bij de reeën of bij de hinden des velds zijt, dat gij de liefde niet opwekt noch wakker maakt, totdat het haar luste! De Kerk geeft onderwijst en wil zeggen dat elke poging afgewezen moet worden om de liefde op te dringen of kunstmatig op te wekken. Dat is onmogelijk. Werkelijke liefde kan alleen volkomen vrij ontstaan. Anderzijds is het ook zo, dat hier de Bruid van Christus, levend in de liefelijke gemeenschap met Christus de dochteren van Jeruzalem, de minder geoefenden in de genade vermaant te waken voor het gevaar, dat ze Christus aanleiding zullen geven met Zijn gunst van haar te vertrekken. O gij dochteren van Jeruzalem bedenkt, dat als de liefde en de genade des Heeren uw ziel verkwikt en bij u tegenwoordig is, ziet dan toe, waakt en bidt, dat ze haar geen aanleiding geeft om te vertrekken, tenzij dat het haar luste; ziet toe, dat gij haar niet opwekt en verder wakker maakt, om van u heen te gaan.

Er is maar weinig voor nodig, geliefden om Christus te doen heen gaan, dat Hij wijke met Zijn licht en liefde, gunst en genade uit het hart.

O moge door Gods genade de luister in Gods Kerk in deze weg en met deze vrucht worden hersteld door de blijvende welbewuste inwoning van

Christus met Zijn liefde en genade in onze ziel. O, ik weet het wel, dat door de gebrokenheid van het leven in Gods kinderen daar telkens weer de scheiding ontstaat tussen Christus en de ziel. Met smart zal het moeten worden ingeleefd. Maar mogen wij toch veel staan naar dat vasthouden, goed verstaan, totdat wij Hem eenmaal mogen aanschouwen van Aangezicht tot

Aangezicht en wij Hem gelijk zullen wezen Gode tot heerlijkheid en onze zielen tot volkomen zaligheid. Dan zal de heerlijkheid der vromen op 't luisterrijkst te voorschijn komen. Zo schenkt Gods goedheid hun begeren; Lof Zij den Heere der heren!

Elburg, Ds. J. Veenendaal.

Bevestiging en intrede

Bevestiging door Ds. D. Slagboom en intrede van Ds. G. Bouw te Doornspijk

De tekst voor de bevestiging was 2 Cor. 5:15 "Want de liefde van Christus dringt ons"

Deze tekst heeft betekenis bij aan- en voortgang en wordt door Gods knechten al dieper verstaan. Ds. Slagboom sprak er zijn blijdschap over uit dat Ds. Bouw het beroep naar de gemeente van Doornspijk mocht aannemen. De prediking mag weer voortgaan, en dat heel snel. Wie het verwacht van de gaven van de predikant of van de deugden van de gemeente zal teleurgesteld uitkomen. Het gaat immers om de grote Koning, om de Heere Jezus Christus en wat Hij doet. De prediking en het geestelijk onderwijs mogen voortgang vinden.

"Want de liefde van Christus dringt ons."

Gedreven door de liefde van Christus.

1. het wonder daarin voor de dienaar
2. de zegen daardoor voor de gemeente.

1. Het wonder daarin voor de dienaar

Paulus schrijft de tekstwoorden neer met betrekking tot de bediening der verzoening. Paulus wil de diepte van de prediking voorstellen. Hij begint zich te stellen voor de troon van Christus: "Wij dan wetende de schrik des Heeren." Dat is de eerste drijfveer in het hart van Paulus en van predikers. In de prediking dient door te klinken dat wij eenmaal voor de troon van Christus moeten verschijnen. Christus zal oordelen. Die schrik moet het hart vervullen. De ernst van de rechterstoel van Christus moet in de prediking doorklinken. Maar Paulus spreekt met twee woorden. Hij zegt ook: "Want de liefde van Christus dringt ons." De schrik mag niet gepredikt worden zonder de liefde van Christus. Anders pre-

ken we op een afstand, onbewogen, over de troon. Het kan alleen op de juiste wijze geschieden door de liefde van Christus.

Er waren aanmerkingen op de ambtsbediening van Paulus. Daar stelt Paulus tegenover wat hem eigenlijk dringt. Het is een wonder dat de apostel spreekt van de liefde van Christus. Het is immers geen vanzelfsprekende zaak. Het komt niet voort uit het oude bestaan, het is niet aangeboren. Paulus mag spreken over de liefde van de allerhoogste Profeet, de enige Priester en de eeuwige Koning. Eertijds zat Saulus vol van werkeilichheid, was hij een zoeker van eigen eer. Nu mag hij anders spreken. Het geheim daarvan ligt in de liefde van Christus, Die Zichzelf heeft gegeven. De liefde van Christus blijkt uit Zijn lijden en sterven. Hij heeft Zichzelf geheel. Hij heeft alles gegeven. De liefde van Christus ontving Paulus in zijn leven. Paulus mocht Christus liefkrijgen. Maar daarbovenuit geldt dat Christus Paulus in bezit nam. Op de weg naar Damascus werd zijn eigengerechtigheid in stukken gestoten. Er bleef een ellendige zondaar over. De liefde van Christus heeft hem genomen. Ds. Slagboom sprak de hoop uit dat Ds. Bouw door de liefde van Christus gedrongen mag worden. Dat is een wonder. Het wonder is dat God omziet naar arme zondaren. Het is nodig dat die liefde telkens weer waar wordt. Het gaat om Christus. Daarom dient Zijn eer en grootmaking gezocht te worden. Dat is een wonder voor de dienaar.

2. De zegen daardoor voor de gemeente

De gemeente ondervindt zegen wanneer de dienaar door de liefde gedrongen wordt. De boodschap uit 2 Cor. 5

dient gepredikt te worden. Zo'n dieenaar weet opzij te gaan, kent een sterfend leven. De zondaar mag niet gespaard worden. Eerlijk moet gezegd worden wat nodig is. Er zij medelijden met de onbekeerden. Bijzonder dient er van Christus gesproken te worden. Zijn namen, naturen, ambten, staten en weldaden. Ook de weg waarlangs de Heilige Geest dit waarmaakt in het leven dient getekend te worden. Er is veel schijnleven in de gemeente. Daar is geen wortel in Christus. Wellicht een godsdienstig versierd leven. Het gaat om het leven door de dood en de opstanding van Christus. Die zegen heeft de gemeente nodig. Het moge rijkelijk waar worden. Dan zal God verheerlijkt worden.

Het bevestigingsformulier werd gelezen. Ds. Slagboom hield een korte persoonlijke toespraak. Er is een groot verschil tussen Urk en Doornspijk. Maar de Heere is overal en altijd Dezelfde en de opdracht van de Koning is altijd hetzelfde. Ds. Bouw werd toegewenst dominee af en opnieuw dominee gemaakt te worden. De Heere zegene u hier rijk.

Daarna deed Ds. G. Bouw intrede.

De tekst was: 2 Cor. 5:19b "en heeft het woord der verzoening in ons gelegd"

De gedachten vermenigvuldigden zich. Zo'n veertig jaar geleden fietste ik door Doornspijk naar de ambachtsschool. Het is Gods raad en welbehagen, Zijn voorzienigheid. De Heere wil in Zijn werk mensen gebruiken. Het kerkvergaderend werk is eenzijdige, vrije en soevereine genade. Het is Zijn werk, maar Hij gebruikt mensen uit het stof genomen als slijk aan Zijn vingers. Het is een bijzonder voorrecht voor een klein nietig mens predikant te zijn. Het is ook een verantwoordelijkheid voor de gemeente een predikant te hebben. Een predikant heeft geen gemeente verdiend en een gemeente geen predikant. De tekst geeft de kern van de prediking weer:

Het woord der verzoening in Gods diensten gelegd.

1. door Wie
2. waartoe

3. Door Wie.

Niet door een mens, maar door God Zelf. De verzoening is Gods werk. Zie vs. 18 "En al deze dingen zijn uit God". Zie ook vs. 19 "Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende". Het gaat om de verzoen-

ning op grond van het borgtochtelijke werk van Christus. Hij is de Gezondene des Vaders. Bij God waren van eeuwigheid gedachten des vredes. "De wereld met Zichzelfen verzoe-nende", dat wil zeggen de hele kos-mos. Het gaat heen naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Daar zal geen leed en zonde meer zijn, daar zal vrede zijn. Niet alle mensen zullen in de verzoening delen, ook niet alle kerkmensen. Alleen de ware gelovigen. We hebben te maken met schuld en zonde. Met gebroken verhoudingen. Dat is de zware, donkere achtergrond van de verzoening. In het paradijs is de band met God verbroken. De gevallen mens is onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Er is niemand die naar God vraagt of naar Hem zoekt. Van de mens uit is verzoening onmogelijk. Alleen wanneer gezien gaat worden dat je God kwijt bent, dat de band met de Heere verbroken is, komt er plaats voor verzoening. Naar het heilig recht zou de Heere allen kunnen laten liggen. Door de innerlijke bewegingen der barmhartigheid is er voor verzoening gezorgd. De Heere heeft het Liefste gegeven wat Hij had. Denk aan Golgotha. Christus is de helse smarten ingegaan. Hij verwierf verzoening. Hij heeft volkomen aan het recht voldaan. Door de werking van Gods Geest krijgt men deel aan de verzoening en de vergeving. Het is alles uit God. Door U, door U alleen om 't eeuwig welbehagen. Het is vrije gunst die eeuwig Hem bewoog. God heeft geen lust in de dood van de goddeloze en zondaar, jong en oud. Hij heeft lust in je leven. Daarom wordt een dominee gestuurd. Die God heeft het woord der verzoening in de dienaar gelegd. De inhoud van het Woord is de verzoening. Het Evangelie van verzoening voor verloren zondaren uit genade door het Bloed van Christus. "Gelegd" als een kostbare schat in een aarden vat. Die schat is de bediening der verzoening. De verzoening moet verkondigd worden. De prediker heeft zelf verzoening nodig. Denk aan de hogepriester die voor zichzelf en voor het volk verzoening moest doen. Er zijn ambtelijke zonden en tekorten. De schrik des Heeren en de liefde van Christus dringen. Dan gun je er de duivel niet een-tje. Heb je er al zin in gekregen? Is de dienst des Heeren al een liefdedienst geworden? Jong en oud, gaat het hart ernaar uit? Heb je verzoening nodig gekregen? "Ons", dat is Paulus, de andere apostelen, predikanten die

geroepen, toegerust, bekwaamd en uitgezonden worden. Zij hebben geen boodschap van zichzelf. Het bloed van Christus drupt in de prediking. In de verkondiging klinkt het wonder van de verzoening en de vergeving.

2. Waartoe

Om als een heraut te verkondigen tot eer van God Zelf. In de prediking gaat het om de eer en de deugden Gods. De engelen zongen: "Ere zij God". Gods eer in wedergeboorte, bekering en zaligheid. Zijn eer in de prediking. Die prediking klinkt tot verlossing en zaligheid van schuldige zondaren. Door de dwaasheid der prediking wil de Heere zaligmaken die geloven. De kerk is de werkplaats van de Heilige Geest, het krachtenveld van het Evangelie. De preek heeft eeuwigheidsgewicht. Zult u niet één prediking onnodig overslaan? Wees trouw en kom biddend op. De verzoening is noodzakelijk vanwege schuld en zonde. Het ontdekkend, waarschuwend element moet een plaats hebben in de prediking. Anders is er voor de verzoening geen plaats. Waar de schuld niet gepreikt wordt en niet beleefd wordt in het hart is er geen plaats voor verzoening. Dan wordt het bloed van Christus veracht en vertreden. Geen oog voor de rijkdom van de verzoening. Het rijke aanbod van genade mag klinken: grote zondaren kunnen zalig worden. Ouden: wat heeft het Woord uitgewerkt? Jongeren: Wat betekent het Woord Gods voor jullie? Kleine kinderen: vraag om een nieuw hart. Wie echt bidt, krijgt het. De prediking komt tot bekeerden en onbekeerden. Er zijn mannen en vaders en moeders in Israël. Maar ook zuigelingen, kinderen en jongelingen. De korf zal laag hangen, als het maar echt is. De prediking zal ontdekkend, vertroostend, bemoedigend en appèlerend zijn, zal heenleiden tot Christus. Zielen krijgen geestelijke leiding. Kent u er iets van? Hebt u verzoening nodig leren krijgen, leren zoeken? Verstaat u: Verzoen de zware schuld...Beleeft u: Maar ons weer-spennig overtreden...Het wordt al groter wonder voor Gods kinderen. Het doel van de prediking is de eer van God en de zaligheid van zondaren. Schuldigen zullen vrede zoeken, vinden en kennen in het Bloed van Christus en Zijn offer. Het is een voorrecht en een wonder dat God het woord der verzoening in je heeft gelegd. Wat onuitsprekelijk groot een

gezant van de Zoon te zijn. Welk een taak: bedienaar van het Woord der verzoening. Niet predikant zoals mensen graag horen en hebben. Maar een rijke Christus voor een arme zondaar en hoe die twee bijeenkomen. Een prediker kan er tegenop zien. De vraag rijst: Heb ik mij wel vrijgemaakt? De dominee heeft het gebed van de gemeente nodig. Jong en oud, zul je veel bidden? Bidden of de Heere de verkondiging voor jou, voor u, gebruiken wil? Ik heb het op Urk mogen horen: u mocht het middel voor mij zijn. Het zou al rijk zijn als het voor één zou zijn, maar de Heere is het waard dat wij Hem allen dienen. Het kan nog. Het is rijk Christus te mogen kennen. Hij moet wassen en ik minder worden. Vanavond mag ik in Doornspijk beginnen. U hebt meerdere predikanten gehad. We denken aan Ds. van Doorn, Ds. van Zonneveld, Ds. van Dijk en Ds. Slagboom. Maar het gaat om Christus. Wat heeft het woord der verzoening uitgewerkt? Het is een voorrecht en een verantwoordelijkheid. Wat zult u in de toekomst met het Woord doen? Vs. 18 zegt dat alles uit God is. Buiten God is het onkomen. Maar in Hem zaligheid. "Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen. Want dien. Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem."

Toespraken werden gehouden door wethouder Lok namens de burgerlijke overheid, Ds. W. Roos namens de plaatselijke kerken, Ds. C. Bos als consulent en namens de classis, oud. Polinder namens kerkeraad en gemeente.

Ds. G. Bouw bedankte Ds. Slagboom voor zijn bereidwilligheid om tot het ambtswerk in te leiden en de wijze waarop dit plaatsvond. Ook de andere sprekers werden kort beantwoord. De kerkeraad en de gemeente van Urk werden niet vergeten.

We wensen Ds. G. Bouw, zijn vrouw en gezin Gods onmisbare zegen toe in Doornspijk.

*Ds. A. van Heteren,
Barendrecht.*

Ook dit schreef Calvijn

De reformator Calvijn heeft een grote nalatenschap. Veel heeft hij geschreven. Preken heeft hij uitgeschreven. Commentaren staan op zijn naam. In onze taal is al veel verschenen. Zo ook zijn standaardwerk de *Institutie*. In geschriften, in lezingen, in artikelen, op kerkelijke vergaderingen wordt Calvijn dikwijls geciteerd. En terecht, want zijn inzicht in de Schrift was groot. De Heilige Geest had hem gemaakt tot een verlichte geest. Zeker kan hij niet staan naast Paulus, maar iets gezaghebbends van de apostel heeft hij wel, zodat nogal eens met nadruk wordt gezegd: "maar Calvijn zegt dit, en Calvijn schrijft dat". Op zich niet verkeerd, als Calvijn maar niet gaat fungeren als een bibliotheek. Je neemt, wat je aanstaat. Ik vermoed dat dit ten aanzien van Calvijn's werken ook voorkomt. In dit verband denk ik aan wat te lezen staat in zijn verklaring van Handelingen 26:18. Ik vrees dat dit niet door allen, die voor gereformeerd door willen gaan, onderstreept wordt.

De tekst is: *"Om hun ogen te openen, en hen te bekeren van de duisternis tot het licht, en van de macht des satans tot God; opdat zij vergeving der zonden ontvangen, en een erfdeel onder de geheiligden, door het geloof in Mij."*

Calvijn schrijft: "Het schijnt dat Paulus zich al te hoog verheft, door zichzelf toe te eigenen wat alleen Gode eigen is. Want wij weten, dat de ogen van ons verstand alleen door de Heilige Geest verlicht kunnen worden. Wij weten dat Christus de enige Verlosser is, die ons aan de tirannie van satan ontrukkt. Wij weten dat het alleen God is, Die ons met uitdelging van onze zonden tot het deel der heiligen aanneemt. Maar dit is in de Schrift gebruikelijk, dat God de eer, die Hem alleen toekomt op Zijn dienaren overdraagt; niet dat Hij Zichzelf daardoor iets onthoudt, maar om de kracht des Geestes, welke in hen werkt, daardoor aan te prijzen. Want Hij zendt hen niet tot hun werk af, als dode werktuigen, of als toneelspelers, maar zo dat zij zelf krachtelijk werkt door hun hand. Dat verder hun prediking uitwerking heeft, hangt alleen af van Gods verborgen werkingen, Die alles in allen werkt en vruchtbaarheid geeft. De leraren worden dus gezonden, niet om ijdele woorden zonder vrucht uit te spreken, maar als personen die de blinden

levenwekkend licht aanbrengen, de harten der mensen tot de vreze Gods vernieuwen, en de genade der zaligheid, die door de dood van Christus verworven is, aanbieden. Maar zij vermogen niets van dit alles, dan alleen voorzover God door hen werkt, zodat de lof Hem alleen toekomt, dewijl alle kracht alleen van Hem uitgaat. Wij moeten er dus op letten, zo dikwijls de Schrift de uitwendige bediening zo uitermate verheft, dat wij haar niet mogen losmaken van de Geest, Die haar levend moet maken, evenals de ziel het lichaam. Want op andere plaatsen leert zij ons hoe vruchteloos de menselijke ijver in zichzelf is, ja dat zij uit zichzelf in het geheel niets vermag. Want het is hun werk te planten en nat te maken, maar Gods werk alleen om de wasdom te geven. Maar aangezien velen door hun onwetendheid en kwaadwilligheid verhinderd worden, om zoveel vrucht van het Evangelie te verkrijgen, als wel hun roeping was, zo moeten wij op deze omschrijving letten, die ons in het kort en duidelijk de onvergelijkelijke schat voor ogen stelt.

Dit is dus de korte inhoud van het Evangelie, dat wij, verlost van de verduisterdheid in het verstand, het hemels licht deelachtig worden; dat wij verlost van de heerschappij van satan tot God worden gebracht; dat wij begiftigd met de genadige vergiffenis van onze zonden, deel krijgen aan de erfenis der heiligen in het licht. Hier moeten wij al onze zinnen op zetten, indien wij tenminste nut begeren te ontvangen van het Evangelie. Want wat zou ons de voortdurende prediking er van baten, indien wij er geen waarachtig gebruik van maken? Bovendien wordt ons hier een volmaakte beschrijving gegeven van de wijze, waarop wij zalig worden. Allen geven voor dat zij de zaligheid najagen; maar slechts weinigen letten er op, op welke wijze God wil dat wij Hem dienen zullen. Daarom is deze plaats, die duidelijk de weg aanwijst, als het ware de sleutel, die ons de deur des hemels opent. Bovendien moeten wij bedenken, dat het ganse menselij-

ke geslacht van nature ontbloot is van deze goederen, van welke Christus ons betuigt dat wij ze door het geloof in Zijn Evangelie zullen deelachtig worden. Hieruit volgt, dat wij allen verblind zijn, omdat wij door het geloof verlicht moeten worden; dat wij allen slaven van satan zijn, omdat wij door het geloof uit zijn tirannie moeten verlost worden; dat wij allen vijanden Gods zijn en onderworpen aan de eeuwige dood, omdat wij de vergeving der zonden allen door het geloof ontvangen. Er is dus niet rampzaliger, dan wanneer wij buiten Christus en het geloof in Hem leven, waaruit tevens blijkt, dat men aan de vrije wil en de verdiensten der mensen geen waarde hechten mag. Wat nu de bijzonderheden betreft, zo moet men de verbetering verstaan van de kennis Gods, omdat ons inzicht geheel en al ijdelheid en dikke duisternis is, totdat Hij Zelf ons met Zijn waarheid beschijnt. Van wijder betekenis is wat er op volgt, namelijk het bekeerd worden van de duisternis tot het licht, want dat grijpt plaats wanneer onze zielen vernieuwd worden door de Heilige Geest. Derhalve hangen, naar mijn inzicht, dit zindeel en het volgende samen, namelijk het bekeerd worden van de macht des satans tot God. Want door deze uitdrukkingen wordt die vernieuwing bedoeld, waarvan Paulus meer in den brede spreekt in Efeze 2:10. Dan volgt nog de vergeving der zonden, waardoor God ons uit genade met Zichzelf verzoent, opdat wij niet betwijfelen zouden dat wij in verzoende betrekking tot Hem staan. Tenslotte noemt hij de voleinding van al het voorafgaande, namelijk het erfdeel onder de geheiligden. Sommigen lezen ondoordacht in enen door: onder de geheiligden door het geloof; want deze clausule (door het geloof) heeft betrekking op al het voorafgaande, zodat de betekenis deze is, dat wij door het geloof komen tot het bezit van al die goederen welke ons door het Evangelie worden aangeboden. Het geloof nu richt zich in eigenlijke zin op Christus, omdat alle delen onzer zaligheid in Hem besloten liggen, en het Evangelie ons beveelt ze nergens dan alleen in Hem te zoeken."

Ds. M.C. Tanis.

Goddelijk onderzoek

Aan het einde van deze ontmoetingsdag heb ik u een ernstige en dringende vraag te stellen, waarop u voor het

aangezicht des Heeren oprecht en ongeveinsd antwoord dient te geven. Want van dat antwoord zal het afhan-

gen, waar u straks in de eeuwigheid zult wezen, als de Heere u vandaag nog kwam weg te nemen. Het is de vraag, die Job zijn vrienden stelde: "Zal het goed zijn, als de Heere u zal onderzoeken?"

We kennen de geschiedenis. Job, hij was een "man, oprecht en vroom, godvrezende en wijkende van alle kwaad". U ook? Nu, satan had de Heere tegen deze Job opgehitst en hem alles afgenomen: zijn kudden, knechten, kinderen, alles. Hij kwam op de ashoop terecht en zijn vrouw viel hem af: "zeggen God en sterf". En toch mag de Heere van hem getuigen: "en hij houdt nog vast aan zijn oprechtheid". "En in dit alles zondigde Job niet, en schreef Gode niets ongerijmds toe". Kan de Heere dat van u ook getuigen? En dan komen de drie vrienden van Job. Doch zij wijzen hem niet op de Heere, maar ze werpen hem op zichzelf terug. Ze zeiden: ja Job, je kunt nu wel vroom praten, maar het zal wel je eigen schuld zijn. De zonde zal wel als een wolk tussen God en je ziel liggen en daarom heeft de Heere je nu met Zijn toorn bewolkt. Maar dan opent Job zijn mond en gaat van Godswege gedreven en bewogen zijn vrienden deze ernstige vraag stellen: "zal het goed zijn, als de Heere u zal onderzoeken".

Ziehier de levensvraag van al Gods kinderen. Is het uw levensvraag al geworden? Want weet u wat die vraag betekent? Twee zaken. Allereerst dit, dat er een ogenblik zal komen in uw leven dat de Heere u zal gaan onderzoeken. Het woord voor onderzoeken betekent een doorgronden van het hart (Psalm 139). Het duidt op een gerechtelijk onderzoek des Heeren van het hart van alle mensen. Wie moet er gerechtelijk onderzocht worden? Misdadigers. En dat zijn wij allen. Want wij hebben God van de troon gestoten om er zelf op te klimmen. Daarom moeten wij allen eenmaal geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, om geoordeeld te worden en weg te dragen naar dat wij gedaan hebben, hetzij goed, hetzij kwaad. Aan deze kant van het graf in de tijd of straks in de eeuwigheid. Want Hij komt, Hij komt! O, hoe nodig is het daarom dat we aan deze kant van het graf iets van dat gerechtelijk onderzoek leren kennen; dat we hier door ontdekkende genade dat recht leren billijken, willen we straks niet voor eeuwig onder de straffende en wrekende gerechtigheid Gods verloren gaan.

Weet u daarvan? Dat onderzoek behelst niet vele vragen, maar een vraag: hoe zijt gij rechtvaardig voor God? Wie is Christus voor u? Is Hij u ijdel gebleven? Of is Hij u noodzakelijk en dierbaar geworden door een waar geloof en in de weg van ontdekking en ontgronding? Zal het dan goed zijn, als de Heere u zal onderzoeken? Zal het goed zijn? Weet u wat dat nog meer betekent? Vervolgens dat het van nature niet goed is. Ja, in het paradijs was het goed tussen God en de mens. Zo goed zelfs, dat de Heere van zijn schepsel mocht getuigen: "En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed". Hoe goed was het daar voor de mens nabij God te zijn.

Totdat we zo onpeilbaar diep zijn gevallen. Satan heeft God verdacht gemaakt. "...gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad". Maar hij loog. Want hij zei er niet bij hoe ik het goed zou kennen, nl. als iets dat ik nooit meer zou kunnen doen. Ja, Gods kinderen komen er zielsbevindelijk achter: "het goede dat ik wil doen, doe ik niet, maar het kwade dat ik niet wil, dat doe ik. Ik ellendig mens". Bent u daar ook al achter gekomen? Eens was het goed, het is niet meer goed. Zal het nu goed zijn als de Heere u komt te onderzoeken, dan moet het goed worden tussen God en ons.

Maar hoe kan het ooit weer goed worden tussen God en mijn ziel? Weet u waar het geheim daarvan ligt? In God Zelf. In Christus. Voor al degenen, die Hem van eeuwigheid gegeven zijn, heeft Hij Zich in de stilte der nooitbegonnen eeuwigheid als de schuldovernemende Borg aangeboden: zie Ik kom om Uw wil te doen. En in de volheid des tijds heeft Hij hun schuld, hun kwaad gedragen en zo verworven dat het weer goed kan worden tussen God en uw ziel.

Zal het goed zijn als de Heere u zal onderzoeken? Dat kan alleen op grond van de zoen- en kruisverdienste van Christus en in de weg van wedergeboorte en waarachtige bekering. Daartoe gaat Hij in de tijd van het welbehagen dat werk toepassen aan hun hart door de werking van de Heilige Geest. Door ontdekkende en hartvernieuwende genade gaat de Heilige Geest voor Christus plaats maken in het hart. Door deze vraag van Job op het hart te binden: "zal het goed zijn, als de Heere u zal onderzoeken". Zo gaat hij ze ontdekken aan hun ongerechtigheid, aan het einde brengen met hun eigengerechtigheid opdat ze in die weg geworpen worden op de

Borggerechtigheid van Koning Immanuël, Christus.

Is er in uw leven voor Hem plaats gekomen? "U dan, die gelooft, is Hij dierbaar". Dat kan niet anders. Want buiten Hem is er geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Een in beginsel ontdekte zondaar zal de dierbaarheid van Christus weinig zien. Maar hoe dieper de Heere ontdekt, hoe meer ik op Hem geworpen wordt.

Zal het goed zijn als de Heere u zal onderzoeken? U, d.w.z. ulieden, meervoud. Niemand onzer komt daar dus onderuit. Verschuil u daarom niet langer achter de massa, of achter uw onmacht. Want dan maakt ook u met satan God verdacht. Dan zegt u: ik wil wel, maar God wil niet. O, maar nu brengt de Heere er de Zijnen achter, dat niet God onwillig is, maar ik. Dat de Heere er alles aan doet om ons te behouden, maar dat ik er alles aan doe om verloren te gaan. Dan leer ik smeken, buig mijn wil, zodat ik, die niet wil metterdaad ga willen. Werk het willen en het werken naar Uw welbehagen.

Laat dat vanaf heden uw enige bede mogen zijn. Keer vandaag nog met deze vraag de binnenkamer in: zal het goed zijn als de Heere u zal onderzoeken. Maak uzelf toch aan de Heere bekend en smee Hem toch: Heere bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn.

Zal het goed zijn als de Heere u zal onderzoeken? Hoe kan ik dat weten? Aan de vruchten. Laat ik er slechts een mogen noemen. Het is de voornaamste vrucht. Zij allen, die God vrezen, zij allen, kleinen en groten in de genade, worden van deze vrucht deelgenoot. Welke vrucht? Als de Heere in uw leven komt, wordt deze vraag van Job uw bede. Zal het goed zijn als de Heere u zal onderzoeken? O Heere onderzoek Gij mij maar, want als ik het moet doen dan bedrieg ik mezelf voor de eeuwigheid. Heere, beproef 'm en zie of mijn gemoed iets kwaad iets onbehoorlijks voedt en doe mij toch met vaste schreden de weg der zaligheid betreden. En daar komen Gods kinderen hier op aarde nooit bovenuit, maar straks worden ze er eeuwig bovenuit getild. Dan zullen ze het goede tot verzading voor eeuwig ontvangen. Zal het goed zijn als de Heere u zal onderzoeken?

Ds. E. Hakvoort.

Stichting Shaare Zedek

De reformatische Stichting Shaare Zedek heeft vorige week afscheid moeten nemen van haar propagandiste, mevrouw Kramer uit Heemstede. Zij heeft zich vijf jaar lang ingezet om bekendheid te geven aan en gelden in te zamelen voor het Shaare Zedek ziekenhuis in Jeruzalem.

In haar plaats is benoemd de heer A.W. de Ronde uit Stellendam. Hij is 53 jaar, was jaren ambtsdrager in de Nederlandse Hervormde Kerk en vanuit die functie vijf jaar lid van de Generale Synode. Vooral door het indien van een gravamen kreeg hij bekendheid in kerkelijk Nederland. Doordat de heer De Ronde diverse malen een bezoek bracht aan Israël en aan het Shaare Zedek ziekenhuis, is hij bekend met het land van de Bijbel en met het orthodox joodse ziekenhuis in Jeruzalem.

Afspraken voor voorlichtingsbijeenkomsten kunnen rechtstreeks met hem gemaakt worden: tel. 01879-1404.

Schuilplaats-jongeren

In samenwerking met de jongerenorganisaties van de G.P.V., R.P.F. en de S.G.P. organiseert de jongerenorganisatie van Schuilplaats haar eerste landelijke bijeenkomst rond het thema "Aids 't zal me een zorg zijn".

De dag wordt gehouden op 30 september 1995 in de Reehorst aan de Bennekomseweg 24 te Ede. Aanvang 15.00 uur, sluiting 20.30 uur.

Sprekers zijn: Mevr. C. van Tol-Verhage, directeur/verpleegkundige bij Kuria in Amsterdam. Onderwerp: Praktische zorg.

Ir. B.J. v.d. Vlies, fractievoorzitter S.G.P. Onderwerp: politieke zorg.

Ds. L.W. v.d. Meij, Chr. Geref. predikant.

Onderwerp: pastorale zorg.

Aanmelding en informatie tussen 10.00 en 16.00 uur bij Schuilplaats, tel. 08385-26123.

Boekbesprekingen

Drs. P. Cammeraat, **Leren en leven**, handboek voor bijbelonderwijs, deel 4, resp. 1186 blz., f 139,90, Uitgeverij

de Groot Goudriaan- Kampen.

Het handboek is nu compleet. Het vierde deel behandelt de brief van de apostel Paulus aan de Romeinen tot en met het boek Openbaring. Dit handboek is allereerst geschreven voor het geven van onderwijs uit de Bijbel op de Pabo en de basisschool. Ook is het geschikt voor zondagsschool en vereniging. Onzes inziens voorziet dit handboek in een duidelijke behoefte. Wat tot nu toe werd gebruikt is of verouderd of doortrokken van moderne theologische inzichten. Het eigene van het nieuwe handboek is dat veel verwezen wordt naar de belijdenisschriften. De Statenvertaling wordt gebruikt. Als er theologische onderwerpen behandeld worden waarover de meningen uiteengaan, dan wordt getracht een formulering te geven die op Calvijn teruggaat. Elk bijbelgedeelte wordt behandeld naar een bepaald schema dat al meer dan twintig jaren wordt gebruikt. Op overzichtelijke wijze wordt veel informatie gegeven. We zijn de auteur, die sinds 1973 docent godsdienst aan de Christelijke Hogeschool "De Driestar" is, dank-

baar voor het omvangrijke werk dat nu gereed mocht komen.

H.J. Hegger, Priesters schreeuwden om de vrede, 31 blz., f 3,50.

Bevat informatie over de psychische druk voor priesters (bijv. door de belofte van levenslang celibaat) in de roomse kerk.

Stichting Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Stichting Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer
Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

Stempels in alle soorten, maten en prijsklassen. Zeker met het oog op de wijziging van telefoonnummers een ideale oplossing om uw relaties bijtijds te informeren.

KSB STEMPELS

Naamplaten en graveerwerk

KEMPENAAR 39 BARENDRECHT TELEFOON 0180 - 619477 TELEFAX 0180 - 618800

Stempelen of het gedrukt staat...

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewij b.v., architect BNA

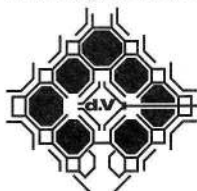
Een dynamisch bureau dat opdrachten ontwerpt en uitwerkt middels geavanceerde tekencomputers; alle overige werkzaamheden zijn eveneens geautomatiseerd.

Het bureau heeft een zeer uitgebreid en gevarieerd opdrachtenpakket in:

- * Utiliteitsprojecten
 - kantoren
 - scholen
 - kerken
 - bedrijvenparken
 - sociale werkplaatsen
 - multi-funktionele gebouwen

- * Woningbouw zoals:
 - gesubsidieerde (premie A - woningwet)
 - bungalows - 2 onder 1 kap
 - renovatie

in de regio, elders in Nederland, alsmede daarbuiten.

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewij b.v., architect bna reg. nr. 1.890126.262

oosthavendijk 46 3241 lk middelharnis tel. 01870-85800
postbus 82 3240 ab middelharnis fax 01870-86910

KRAAMZORG

GEZINSZORG
BKG

De Stichting Bureau Kraam- en Gezinshulp bemiddelt tussen hulpaanvragers en zelfstandige gediplomeerde verzorgenden.

Voor uw hulpaanvraag en/of inlichtingen kunt u bellen:

08385-27799

Voor kraamhulp graag tijdig bellen!

De Chinese christenen vragen om uw hulp

De Chinese christenen in Zuid-West China, die op het platteland wonen, smeken de Nederlandse christenen om hulp. Zij hebben die hulp dringend nodig.

De sterke groei van de huisgemeenten draagt ertoe bij dat er een

**tekort is
aan
schuur-
kerken.**

De kosten van de bouw van een schuurkerk met plaatsen voor 800 tot 1000 personen zijn

f 65.000,-

**"Er is al één
schuurkerk binnen"**

Vanwege de grote opkomst is er een

**tekort aan
bijbels.**

Bijbelverspreiding blijft noodzakelijk. Ook vragen zij goed opgeleide Evangelisten.

De Bonisa-zending wil een Bijbelgetrouwe opleiding steunen, omdat studerende Evangelisten zelf geen geld hebben.

Postgiro
31 555 32

Stichting
**BONISA-
zending**

Secretariaat:
Schoolstraat 17
2161 HB Lisse
of op rek.
33.65.54.613
van de Rabobank
te Lisse,
t.n.v. Stichting
BONISA-zending.
Giror. van de
Rabobank 163525.

Lezingen en
informatie met of
zonder dia's voor
verenigingen en
scholen kunt u
aanvragen bij
dhr. T. Schultink,
Emmeloord,
tel. 05270-15063,
Donastraat 5,
8300 WL
Emmeloord

Stichting Schuilplaats Veenendaal

vraagt wegens toename van het aantal hulpvragen een

maatschappelijk werkende m/v

voor 20 uur per week

De gedachten gaan uit naar een collega met een afgeronde HBO-opleiding Maatschappelijk Werk en enige werkervaring. Van de nieuwe collega wordt verwacht dat hij of zij meelevend lid is van één van de reformatorische kerken. De kandidaat heeft een bijzondere belangstelling voor huwelijks- en relatieproblematiek en kan in teamverband werken.

Taken:

- begeleiden, adviseren en informeren van cliënten
- meewerken aan de 24-uurs bereikbaarheidsdienst
- participeren in overlegsituaties

Tevens vragen we een

maatschappelijk werkende m/v

voor 20 uur per week

met als standplaats Sliedrecht, voor het daar te openen project voor maatschappelijke dienstverlening in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden. Dit project is een samenwerking van de diaconieën uit deze regio en Stichting Schuilplaats.

Ook hier gaan onze gedachten uit naar een collega met een afgeronde HBO-opleiding Maatschappelijk Werk en enige werkervaring. De kandidaat is meelevend lid van één van de reformatorische kerken.

De kandidaat zal het een uitdaging moeten vinden om mee te werken aan de opbouw van dit diaconale project voor maatschappelijke dienstverlening in deze regio. Hij of zij kan zelfstandig werken, is flexibel inzetbaar en woonachtig in genoemde regio. De werkbegeleiding wordt door Schuilplaats verzorgd. Taken als bovengenoemd.

Inlichtingen over beide functies zijn telefonisch verkrijgbaar bij leidinggevend maatschappelijk werkende, R.M.G.P. Bos. Tel. 08385-26123, op werkdagen tussen 8.30 en 10.00 uur.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, voor 30 september, richten aan het bestuur van Stichting Schuilplaats, Postbus 7, 3900 AA Veenendaal.

Stichting Schuilplaats is een landelijk werkende reformatorische hulpverleningsorganisatie. Zij verleent hulp bij psycho-sociale en medisch ethische vragen en moeilijkheden. In samenwerking met de NPV is het landelijk steunpunt voor christelijke vrijwillige thuiszorg opgericht. Tevens verzorgt de stichting voorlichting op genoemde terreinen en participeert in het Prof. dr. G. A. Lindeboom Instituut, centrum voor medische ethiek. Via de S.O.S dienst, waaraan 11 artsen meewerken, is de Stichting 24 uur per dag bereikbaar.

